

Els membres

Nous membres

SECCIÓ DE CIÈNCIES BIOLÒGIQUES

Membres numeraris

Montserrat Aguadé i Porres

Tinc el plaer de presentar la candidatura de la doctora Montserrat Aguadé a membre numerària de l'Institut d'Estudis Catalans. La seva candidatura fou aprovada per la Secció de Ciències Biològiques en la sessió del 14 de gener de 2013.

Montserrat Aguadé nasqué a Barcelona l'any 1949. Es formà a la Universitat de Barcelona, on es va llicenciar en ciències biològiques, amb premi extraordinari, el juny de 1971. En aquesta universitat realitzà la seva tesi doctoral sota la direcció d'Antoni Prevosti, i assolí el grau de doctora en biologia, amb premi extraordinari, el 1974.

Ha estat professora d'aquesta Universitat des de 1972, i és catedràtica de genètica des de 1988. Al llarg de la seva trajectòria docent, ha impartit classes de diverses assignatures de la llicenciatura en biologia com genètica, evolució, origen de la vida i evolució, i genètica evolutiva; i també assignatures del grau de biologia com evolució i evolució molecular; dels programes de doctorat de genètica, i màsters de genètica i genòmica, i de biodiversitat. Ha participat, entre altres contribucions, en el curs de postgrau «Filogènies i genealogies de DNA: reconstruccions i aplicacions», a la Universitat de Barcelona des de 2003, en el Curs nacional de genètica organitzat per la Societat Espanyola de Genètica

(2004) i en el curs internacional «Molecular evolution», que s'imparteix a Cesky Krumlov, Txèquia (2009 i 2010).

Ha realitzat repetides estades de recerca en diversos centres nord-americans on treballà amb el grup del professor Lewontin, a la Universitat de Harvard, i en el grup del professor Langley, a la Universitat de Califòrnia, a Davis. Cal destacar el paper capdavanter d'ambdós grups en el camp de la genètica de poblacions i evolutiva, i especialment en el fet d'introduir la variabilitat a escala molecular en els estudis evolutius.

La seva recerca s'ha centrat en l'estudi de la variabilitat a escala molecular i la seva relació amb caràcters adaptatius com la mida del cos, la resposta immunològica, la competència espermàtica, la quimiorreceptió, etc., així com la seva relació amb el polimorfisme cromosòmic per inversions. Cal destacar que en els seus projectes actuals està incorporant les noves tecnologies de seqüenciació genòmica (*next generation sequencing*) i, per tant, duu a terme una nova transició que obre possibilitats per a resoldre preguntes antigues encara sense resposta, així com per a plantejar-ne de noves.

Dins de la seva especialitat ha estat capdavantera en el camp de la genètica molecular evolutiva, com ho reflecteix la repercussió de les seves publicacions en la comunitat científica internacional i la citació d'alguns dels seus treballs en llibres de text de genètica de poblacions i d'evolució molecular.

Montserrat Aguadé dirigeix a la UB el Grup de Recerca de Genètica Molecular Evolutiva, un equip científic que desplega línies d'investigació sobre la genòmica de poblacions i l'adaptació molecular en *Drosophila* i *Arabidopsis*, la detecció de la selecció natural en *Drosophila*, i l'estudi del polimorfisme per inversions i l'evolució cromosòmica en *Drosophila*.

Al llarg de la seva trajectòria científica ha publicat més de noranta articles en revistes indexades (amb un índex *h* de 32 i una mitjana de 54 citacions per article), i ha publicat cinc capítols de llibre, entre altres contribucions.

Des de l'organització del seu grup de recerca, el 1985, ha estat investigadora principal de tretze projectes de recerca competitius sobre temes relacionats amb la genètica bàsica, deu dels quals obtinguts en convocatòries estatals i els altres tres de la Unió Europea. També li han estat concedits ajuts de la Unió Europea, en el camp de la genètica molecular i evolució.

Ha estat guardonada per la Generalitat de Catalunya amb la Distinció per a la Promoció de la Recerca Universitària, i per la Universitat de Barcelona amb dos ajuts del Programa d'Intensificació de l'Activitat Investigadora. El 2010 se li va concedir el Premi Nacional de Genètica per la Societat Espanyola de Genètica en la categoria de genètica bàsica. Segons l'organització del premi, li fou concedit «per haver realitzat contribucions

científiques molt rellevants en genètica evolutiva i genètica de poblacions», tot destacant que «moltes de les seves aportacions són, avui en dia, referència obligada en els llibres de text de la seva especialitat, i en particular per a determinar l'impacte de la selecció natural en les seqüències d'ADN».

Entre les seves tasques editorials es pot destacar que ha estat editora associada de les revistes internacionals *Heredity* (1999-2004) i *Genetics*, i membre consultiva del comitè editorial de les revistes *Genetics*, *Selection and Evolution* i *Molecular Biology and Evolution*.

A més de pertànyer a diverses societats científiques nacionals i internacionals, ha estat membre fundadora de la Societat Espanyola de Biologia Evolutiva i ha ocupat diversos càrrecs directius en societats nacionals i internacionals. D'aquesta manera, en el context de la Society of Molecular Biology and Evolution, amb seu als Estats Units, ha estat elegida pels seus membres per a formar part del Consell Directiu com a consellera (de 2000 a 2002), i elegida presidenta de la societat (de 2005 a 2007).

En el context de l'Institut d'Estudis Catalans, és membre de la Societat Catalana de Biologia. En el si d'aquesta Societat, entre altres activitats, ha format part del Consell Directiu com a tesorera i, des de la Secció de Biologia Evolutiva, ha coorganitzat la Segona Jornada de Biologia Evolutiva. Altrament, ha publicat articles en la revista *Treballs de la Societat Catalana de Biologia*.

Considero que la trajectòria professional de la doctora Agudé, tant des del punt de vista docent com científic, la fa mereixedora d'estar entre nosaltres en el si de l'Institut d'Estudis Catalans.

Text llegit per Joaquim Gosálbez i Noguera en el Ple del dia 25 de febrer de 2013